ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ

(2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 831)

29 ਜਨਵਰੀ, 2020

[ਮੋਹਨ ਐੱਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਅਤੇ ਕੇ.ਐੱਮ. ਜੋਸੇਫ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1966-ਅਧਿਨਿਯਮ. 38, 49, 126(4) ਅਤੇ 127 ਦੀ ਸਕੀਮ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 1966 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਗੋਂਡੀਆ) ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ - ਯੋਜਨਾ 1984 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। 09.06.04 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ.127 ਤੋਂ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ - ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਡਰਾਫਟ ਪਲਾਨ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ - ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ - ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਰੱਖੀ ਗਈ: ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.84 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ - ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖਰੜਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 24.09.07 ਨੂੰ - ਅੰਤਮ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 15.05.12 ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 126(4), ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ - ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.84 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ 03.09.92 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ/ਸੂਚਨਾ ਅਧੀਨ 126(4) ਸੀ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, 24.08.84 ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਹੈ। , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ.126(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜੋ ਕਿ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 24.08.84, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਸੀ, ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ /ਧਾਰਾ.38-ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ 127 ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਵਰਤਮਾਨ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 15.05.12 ਤੋਂ 127 ਦੇ ਨਾਲ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੇ ਉਪਚਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। 142 ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। 2013
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1966-5.38 ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵੇਕ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ - ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ 1966-5.126 ਚਰਚਾ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।
ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ 03.09.1992 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, 24.08.1984 ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 15.05.2012 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 24.08.1984 ਦੀ ਮੂਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ 24.08.1984 ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਬੀਤਣ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 09.06.2004 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 1984 ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮੱਸਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ

03.09.1992 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ, ਆਈ.ਸੀ., ਧਾਰਾ 126 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ (4), ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸਨ। [ਪਾਰਾ 25-26][492-ਬੀ ਐਚ; 493-ਏ]

1.2 ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 24.08.1984 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਸੀ, ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ 2012 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 24.09.2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ, ਨਹੀਂ ਹੈ। 24.08.1984 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਮੂਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। [ਪਾਰਾ 27, 29][493-ਬੀ-ਈ]

1.3 ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ,

(20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ) ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧੋ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਧਾਰਾ 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30 ਅਤੇ 31 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖਰੜਾ 24.09.2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 15.05.2012 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਕੀਮ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ will ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਖ਼ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਮੂਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 31][494-ਏ ਐਫ]

1.4 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 03.09.1992 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਵਾਜਬ ਡਿਸਪੈਚ ਦੇ ਨਾਲ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ

ਅਵਾਰਡ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 15.05.2012 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 15.05.05 ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। .2012. [ਪੈਰਾ 32][494-ਜੀ ਐਚ 495-ਏ-ਸੀ]

1.5 ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਮਿਤੀ 6/7.04.2005 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 15.02.2005 ਦੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਖਵੀਂ ਨੰ. ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 406, 407, 410 ਅਤੇ 411 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਲਈ 137, ਪਿੰਡ ਗੋਂਦੀਆ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 4928 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। 15.02.2005 ਦਾ ਮਤਾ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਕਤ ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 24.08.1984 ਨੂੰ, ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 03.09.1992 ਨੂੰ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 24.08.1984 ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 09.06.2004 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 29.11.2007 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਖਰੜਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 15.05.2012 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੂਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 24.08.1984, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 15.05.2012 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧੀਨ

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ

ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਸਾਲ 1992 ਵਿੱਚ, 15.05.2015 ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਸਨ। 02.01.2006. ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ' ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 15.05.2012 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਹਸਮੁਖਰਾਏ ਵੀ. ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਏ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ. [ਪਾਰਸ 35-37||496-ਡੀ ਐਚ; 497-ਏ-ਡੀ]

ਹਸਮੁਖਰਾ ਬਨਾਮ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 154: [2014] 11 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 377

ਵੱਖਰਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਸੀ. ਦਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 11 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 90: [2014] 13 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1397 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਭਾਵਨਗਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਪਾਲਿਤਾਨਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 111: [2002] 4 ਸਪ੍ਲ.. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 517; ਛਬੀਲਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 784: [2018] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 411; ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਹਕੀਮਵਾੜੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1998) ਸਪਲਾਈ. ਐਸ ਸੀ ਸੀ 55 : 1988 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 21; ਗਿਰਨਾਰ ਵਪਾਰੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਗਿਰਨਾਰ 21 (2007) 7 ਐਸਸੀਸੀ 555: [2007] 9 ਐਸਸੀਆਰ 383; ਗਿਰਨਾਰ ਵਪਾਰੀ (3) ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [ਗਿਰਨਾਰ 3] (2011) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ1: [2011] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1; ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆਭਾਮਾਬਾਈ ਭੀਮਾਜੀ ਡਾਕਰ (2013) 5 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 627: [2013] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ

:

664; ਟੀ. ਵਿਜੇਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2006) 8 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 502: [2006] 7 ਸਪ੍ਲ.. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 534 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2002] 4 ਸਪਲ. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 517	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 8
[2018] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 411	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 8
[1988] ਐਸਸੀਆਰ 21	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 10
[2007] 9 ਐਸਸੀਆਰ 383	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 10
[2011] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 10
[2013] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 664	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 18
[2014] 13 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 1397	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 21
[2014] 11 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 377	ਵੱਖਰਾ	ਪੈਰਾ 23
[2006] 7 ਸਪਲ. ਐਸ ਸੀ ਆਰ 534	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 33

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2020 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 831। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ.

2013 ਦੇ 4724 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ, ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ, ਨਾਗਪੁਰ ਵਿਖੇ 30.03.2015 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫੜੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘਵੀ, ਸੁਰੇਸ਼ ਤੋਲਾਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁੰਧਤੀ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐੱਸ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਅਈਅਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਦਾਸ਼, ਟੀ.ਆਰ.ਬੀ. ਸਿਵਕੁਮਾਰ, ਟੀ.ਐਲ. ਗਰਗ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਬੀ ਕੇ ਪਾਲ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਮਾਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸੇਫ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੰਬਈ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਕੇ. ਐੱਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

"(ਏ) ਗੋਂਡੀਆ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਦੂਜਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ) ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਧਾਰਾ-169 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 405/1, 406/2, 407/2, 410/2 ਅਤੇ 411 ਮੌਜ਼ਾ- ਗੋਂਦੀਆ (ਬੀ.ਕੇ.), ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਗੋਂਦੀਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ "ਜੇ") ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ।

(ਬੀ) ਪਕੜ ਕੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰੋ ਕਿ ਮੌਜ਼ਾ-ਗੋਂਦੀਆ (ਬੀ.ਕੇ.), ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ-ਗੋਂਦੀਆ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 405/1, 406/2, 407/2, 410/2 ਅਤੇ 411 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੋਂਡੀਆ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਦੂਜਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ) ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੰ.ਧਾਰਾ-169 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮੰਡੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ। ਗੋਂਡੀਆ ਦੀ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਦੂਜਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ) (ਅੰਕਸ਼ਾ "ਜੇ") ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ।

4. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੇਸ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਅਪੀਲਕਰਤਾ 0.52 ਹੈਕਟੇਅਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 02.01.2006 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1966 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਅਧਿਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਜਾਰੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਗੋਂਡੀਆ), ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ 1984 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 09.06.2004 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਨੇ 15.02.2005 ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। 07.04.2005 ਅਤੇ 08.04.2005 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਾਕੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ। ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਏ ਡਰਾਫਟ ਪਲਾਨ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਸੋਧਿਆ ਡਰਾਫਟ ਪਲਾਨ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀ

ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। 15.05.2012 ਨੂੰ, ਗੋਂਡੀਆ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਦੂਜੀ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਸਕੀਮ) ਲਾਗੂ ਹੋਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

5. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੇਖਰ ਨਫਾਡੇ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ। ਚੌਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

6. ਸ਼੍ਰੀ ਨਫਾਡੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਸਾਲ 1984 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"127. (1) ਜੇਕਰ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ, ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਅੰਤਿਮ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ, ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ (4) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ, ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ] ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ

ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗੀ।]"

8. ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ 1984 ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਰਥਾਤ 03.09.1992 ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਉਪ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਫੰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਗੰਭੀਰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਲਈ ਵਿੱਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੰਧਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਧਾਰਾ 127 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨੁਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਣਗੇ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਰਕ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵਨਗਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਪਾਲੀਟਾਨਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਹੋਰ' ਉਸਨੇ ਛਬੀਲਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 300ਏ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ

9. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, 1984 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ 10 ਸਾਲਾਂ (1992) ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਖੋਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਟੈਂਡ

1. (2003) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 111
2. (2018) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 784

ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ। ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਹੈ

10. ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮਿਉਂਸੀਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਹਕੀਮਵਾੜੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਗਿਰਨਾਰ ਵਪਾਰੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ [ਗਿਰਨਾਰ 2], ਗਿਰਨਾਰ ਵਪਾਰੀ (3) ਵਿ. ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ' [ਗਿਰਨਾਰ 3]। ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗੇ।

11 ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਅਧਿਨਿਯਮ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ II ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(25) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧਿਆਇ III ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(9) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਧਾਰਾ 2(7) ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(19) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 1992 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ 5 ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਬਦਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਲੱਮ ਏਰੀਏਜ਼ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ, ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਅਤੇ ਰੀਜਨਲ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1971 ਅਧਿਆਇ III ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਪਬੰਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ, ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਧਾਰਾ 43 ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 45 ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 44 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

3. (1998) ਸ੍ਪ. ਐਸ ਸੀ ਸੀ 55
4.(2007) 7 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 555
5.2011 (3) ਐਸ ਸੀ ਸੀ 1

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਕੇ. ਐੱਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਚੈਪਟਰ V ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। 'ਸਕੀਮ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੋਜਨਾ ਸਮੇਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਅਧਿਆਇ VII ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਕਤ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਰਾਖਵੀਂ ਜਾਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 (29.08.2015 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ)। ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤੋਂ 15 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਕਿਸੇ ਡਰਾਫਟ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਰਾਈਟ (ਟੀਡੀਆਰ) ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ, 2013 ਦੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ। 1994 ਦਾ ਅਧਿਨਿਯਮ 10, ਡਰਾਫਟ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"126(4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ,] ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ) , ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ 5[(ਸੋਧ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993]] ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ (3) ਦੁਆਰਾ, ਵਿਸ਼ਾ

ਇਸ ਸੋਧ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ।]

13. ਫਿਰ, ਧਾਰਾ 127 ਹੈ ਜੋ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

14. ਅਸੀਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ (ਏ), (ਬੀ), (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਜ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਡੀਮਡ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 49 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (7) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

“49(7) ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 126, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਹੁਦਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। , ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਸੰਕੇਤ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ, ਅਹੁਦਾ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਵੇ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਸੰਕੇਤ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।"

15. ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬੇ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਡਾ: ਹਕੀਮਵਾੜੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

"11. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 127 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪੱਟੀ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਏ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ

8. (1998) ਸਪਲਾਈ. ਐਸ ਸੀ ਸੀ 55

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਕੇ. ਐੱਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਬਣਾਈ ਗਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ "ਉਪਰੋਕਤ" ਸ਼ਬਦ "ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 126(1) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋੜੀਂਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਫ੍ਰੀਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਖੇਤਰੀ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯੋਜਨਾ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ, ਦੂਜਾ, ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ, ਅਤੇ ਤੀਜਾ, ਧਾਰਾ 127 ਦੁਆਰਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ, ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਮਨੋਨੀਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਾਲਕ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬਾ ਹੈ। ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਜਾਂ ਪਲੈਨਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਹੀ ਸਬੰਧ ਹੋਵੇ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਲ ਤੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਮਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਧਾਨਕ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਬੇੜੀ

ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

16. ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਵਿੱਚ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਵਾਲ, ਜੋ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਸਹਿਮਤ ਜੱਜ, ਪੀ.ਕੇ., ਜੇ ਜਦੋਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 126 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚਾਰ ਲਏ:

“54.... ਜੇਕਰ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਐ। ਏ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਐ। ਏ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਰਾਫਟ ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ। ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ 127 ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਕਦਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਦਮ ਹੋਣਗੇ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਨਿਕਲੇ।

7. (2007) 7 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 555

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਾਂ ਮੰਗਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 127 ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਕਦਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਗਿਰਨਾਰ 3 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਐਕਵਾਇਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 11ਏ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

18. ਸ਼੍ਰੀਰਾਮਪੁਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਸੱਤਿਆਭਾਮਾਬਾਈ ਭੀਮਾਜੀ ਡਾਕਰਸ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਦੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਗਿਰਨਾਰ 2 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"29. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਛੱਡਣਾ ਪਏਗਾ। 20 ਸਾਲ ਦੇਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਐਮ ਆਰ ਟੀ ਪੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਪਸਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਲਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142

30. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 49 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ

8. (2013) 5 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 627

ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, 26-9-2008 ਦਾ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 127 ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈਪਸਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

19. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ:

"45. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ (3) [ਗਿਰਨਾਰ ਟਰੇਡਰਜ਼ (3) ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2011) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 1] ਦੇ ਪੈਰਾ 133 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਿਰੀਖਣ, ਗਿਰਨਾਰ ਵਪਾਰੀਆਂ (2) ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗਿਰਨਾਰ ਵਪਾਰੀ (2) ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2007) 7 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 555]।"

20. ਭਾਵਨਗਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਗੁਜਰਾਤ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਐਂਡ ਅਰਬਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1976 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਉਠਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 127) ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਗੁਜਰਾਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 38 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ

"38. ਧਾਰਾ 21 ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਖਰੜਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 20 ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਖੋਹਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਕਰੋ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡੀਫ੍ਰੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਦਾ ਸਪੁਰਦਗੀ-

ਆਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 20(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

21 ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਸੀ. ਦਵੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

08.07.1966 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਗ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਮਿਤੀ 05.01.1987 ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢੰਗ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਤਮ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਮਿਤੀ 05.01.1987 ਨੂੰ 1982 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਸੋਧੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 05.10.1989 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ, ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਧਾਰਾ 21 ਤੋਂ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਵਨਗਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਸੀ. ਡੇਵ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ:

"21... ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਦੇਰੀ ਯਾਨੀ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

9.(2015) 11 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 90

ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਜੋ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਾ ਕਰੋ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਛਬੀਲਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49, 126 ਅਤੇ 127 ਦੇ ਅੰਤਰ-ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ:

"14. ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(2) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਅਧੀਨ), ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੋਲ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਪਰ ਗੱਲ ਇੱਥੇ ਹੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 127 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਧਾਰਾ 126 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ"

23. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਸਮੁਖਰਾਈ ਵੀ ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ

29. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ

10.(2015) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 154

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਕੇ. ਐੱਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 49 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਤੋਂ ਛੁਡਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਐਮਆਰਟੀਪੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਪਸਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਤਾਹੀ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ।

30. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, 26 ਦਾ ਪੱਤਰ -9-2008 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 127 ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈਪਸਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"

24 ਸ਼੍ਰੀ ਨਫਾਡੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਹਸਮੁਖਰਾਏ ਵੀ. ਮਹਿਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਛਬੀਲਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1984, 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਹੈ

ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ

25. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ 03.09.1992 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, 24.08.1984 ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

26. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 15.05.2012 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 24.08.1984 ਦੀ ਮੂਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ 24.08.1984 ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਬੀਤਣ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਮਿਤੀ 09.06.2004 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 1984 ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1984 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। 03.09.1992 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 126 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ (4), ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ/ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ, ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਸ (ਕੇ. ਐੱਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਤੀਜੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਸੀ. ਦਵੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

27 ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 24.08.1984 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਸੀ, ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ 2012 ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

28. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖਰੜਾ 29.11.2007 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

29. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਅੰਤਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 24.09.2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। 24.08.1984 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਮੂਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

30. ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

38. ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ: - ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 [ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ] ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ 4[ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ।] ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ 3 [ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇ], ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 4 [ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ' ਤੇ] ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਭੂਮੀ-ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 [*] 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 ਅਤੇ 31, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਯੋਜਨਾ।"

31 ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, (20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ, ਇਹ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਆਇਆ) ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਧਾਰਾ 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30 ਅਤੇ 31 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਖਰੜਾ 24.09.2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 15.05.2012 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਕੀਮ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ will ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵੇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਮੂਲ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

32. ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਪਹਿਲੂ ਬਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸ਼ੀਟ ਐਂਕਰ ਛਬੀਲਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ 03.09.1992 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ 126(4) ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ. ਜੇਕਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ, ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ। ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਾਜਬ ਡਿਸਪੈਚ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 15.05.2012 ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 126(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 15.05.05 ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। .2012.

33. ਹਸਮੁਖਰਾਏ ਵੀ. ਮਹਿਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮਾਰਚ, 2003 ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਟੀ ਵਿਜੇਲਕਸ਼ਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 03.04.1990 ਨੂੰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਅਰੰਭਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14.01.1999 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦ ਮਾਰਕੀਟ ਯਾਰਡ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਵੇਲੇ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

34 ਛਬੀਲਦਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਰਣਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ

"(2006) 8 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 502

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ [ਹਸਮੁਖਰਾਏ ਵੀ. ਮਹਿਤਾ (ਸੁਪਰਾ)] ਵਿੱਚ, ਦਸ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈਪਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 10 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜਾ ਖਰੀਦ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 127 ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਪਸਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

35. ਹੁਣ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਮਿਤੀ 6/7.04.2005 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 15.02.2005 ਦੇ ਮਤੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਨੰ. ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 406, 407, 410 ਅਤੇ 411 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਲਈ 137, ਪਿੰਡ ਗੋਂਦੀਆ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 4928 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। 15.02.2005 ਦਾ ਮਤਾ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਅਧੀਨ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਕਤ ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

36. ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 24.08.1984 ਨੂੰ, ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 03.09.1992 ਨੂੰ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 24.08.1984 ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ 09.06.2004 ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 29.11.2007 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਖਰੜਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 15.05.2012 ਨੂੰ, ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਸੋਧਿਆ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸਲੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 24.08.1984 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ

ਮੋਹਨਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰਸ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਕੇ. ਐੱਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.]

ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਅਤੇ 15.05.2012 ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹੈ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੀ ਧਾਰਾ 126(4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਨਿਯਮ 1992 ਵਿੱਚ, 15.05.2015 ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਅੰਤਿਮ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ 24.08.1984 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 02.01.2006 ਨੂੰ ਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ 15.05.2012 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਸਮੁਖਰਾਏ ਵੀ. ਮਹਿਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਵੀਹ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

37. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 15.05.2012 ਤੋਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ, ਹੁਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 127 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਅਸੀਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 49 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

38. ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- **ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।**

Advocate Shifa Kler